

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Τ.Θ. 5868, 63075 Ιερισσός Χαλκιδικής

web: <http://antigoldgr.org>

E-mail: mailbox@antigoldgr.org

Επικοινωνία: Τόλης Παπαγεωργίου, τηλ: 6973317816

ΑΝΑΦΟΡΑ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γραφείο Υπουργού κ. Πάνου Σκουρλέτη

ΘΕΜΑ: “Λαθραία εξαγωγή χρυσού και αργύρου από την Ελληνικός Χρυσός”

Ιερισσός, 25 Απριλίου 2016

Το στοκ του αρσеноπυρίτη Ολυμπιάδας

Στο χώρο των Μεταλλευτικών Εγκαταστάσεων Ολυμπιάδας υπήρχε αποτεθειμένο ένα στοκ περίπου 300.000 τόνων συμπυκνώματος χρυσοφόρου σιδηροπυρίτη-αρσеноπυρίτη που είχε παραχθεί από την Α.Ε.Ε.Χ.Π.&Λ. κατά το διάστημα 1976-1995.

Το Δεκέμβριο 1995 υπογράφηκε η σύμβαση μεταβίβασης των Μεταλλείων Κασσάνδρας από την Εθνική Κεφαλαίου (ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑ) στην TVX HELLAS (ΑΓΟΡΑΣΤΡΙΑ) που κυρώθηκε με το νόμο 2436/1996. Το στοκ είχε εξαιρεθεί τότε της πώλησης και παρέμεινε στο χώρο των Μεταλλευτικών Εγκαταστάσεων Ολυμπιάδας ως περιουσιακό στοιχείο της Εκκαθαρίστριας ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ. Η TVX απαγορευόταν να το εκποιήσει, αφ'ενός επειδή ήταν ιδιοκτησία της ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ και αφ'ετέρου γιατί προοριζόταν για τροφοδοσία της μεταλλουργίας χρυσού που η TVX είχε υποχρέωση να κατασκευάσει.

Κατά το άρθρο 10.2 της σύμβασης:

“Η ποσότητα του σιδηροπυρίτη Ολυμπιάδας που κατά το χρόνο συνταξης του ανωτέρω Υπομνήματος ήταν επί πλέον της αναγραφείσας σε αυτό δεν μεταβιβάζεται με το παρόν Συμβόλαιο...”

Η ποσότητα αυτή αρχικά εκτιμήθηκε σε στοκ 300.000 τόνων στην Ολυμπιάδα και 6.000 στο λιμάνι Στρατωνίου.

Με τη μεταβίβαση των Μεταλλείων Κασσάνδρας από το Ελληνικό Δημόσιο στην Ελληνικός Χρυσός το Δεκέμβριο 2003 το χρυσοφόρο στοκ του αρσеноπυρίτη, χαριστικά και ως μη όφειλε, μεταβιβάστηκε και αυτό στην ιδιοκτησία της Ελληνικός Χρυσός. Δηλαδή χαρίστηκε στον κ. Δημήτρη Κούτρα που κατείχε τις 59.999 από τις 60.000 μετοχές της εταιρείας.

Η σύμβαση του 2003 με την Ελληνικός Χρυσός που κυρώθηκε με το νόμο 3220/2004, δεν περιλάμβανε απαγόρευση εκποίησης του στοκ. Ωστόσο, τότε ήταν ακόμα σε ισχύ το άρθρο 85Α

του Μεταλλευτικού Κώδικα (ν.δ. 210/1973) το οποίο απαγόρευε την εκποίηση και επέβαλε την χρησιμοποίηση των χρυσοφόρων συμπυκνωμάτων για την τροφοδοσία της μονάδας μεταλλουργίας χρυσού που επρόκειτο να κατασκευαστεί (“προς εξασφάλισιν της επαρκούς τροφοδοτήσεως υφισταμένων ή ιδρυθησομένων εν Ελλάδι Μεταλλουργικών Βιομηχανιών”).

Από τις αρχές του 2007 όμως, παρά την απαγόρευση που υπαγόρευε το προαναφερθέν άρθρο 85Α του ΜΚ, η Ελληνικός Χρυσός άρχισε να ξεπουλάει το στοκ. Σε δελτίο τύπου με ημερομηνία 7.2.2007¹, η τότε κάτοχος του 95% της Ελληνικός Χρυσός, European Goldfields, ανακοινώνει ότι το στοκ είναι περίπου 258.000 τόνοι στην Ολυμπιάδα και 9.000 τόνοι στο Στρατόνι με 23 γρ χρυσού ανά τόνο και συνολικά 199.000 ουγγιές χρυσού. Ανακοινώνει επίσης την πώληση 184.000 τόνων (περίπου 130.000 ουγγιές χρυσού) στις Golden China, MRI Trading, Celtic Resources, Euromin, με δηλώσεις ενδιαφέροντος από τις εταιρείες για επιπλέον 132.000 τόνους”. Η τιμή που πληρώθηκε ήταν \$ 500/ουγγιά (η μέση τιμή του χρυσού κατά το 2007 ήταν \$ 700/ουγγιά). Δηλαδή η εταιρεία εισέπραξε \$ 65 εκατ. στο εξωτερικό, χωρίς το Ελληνικό Δημόσιο να πάρει ούτε ένα ευρώ. Για τον εμπεριεχόμενο με 150,0 γρ/τόνο άργυρο, δηλαδή συνολικά 40.200 κιλά ή 1.340.000 ουγγιές, δεν γίνεται αναφορά.

Μέχρι το 2009 πουλήθηκε το σύνολο του στοκ χωρίς να γίνει καμία διευκρίνιση αν αυτό ήταν τελικά αν ήταν τελικά 267.000 ή 300.000 τόνοι και με ποια τιμή ανά ουγγιά πουλήθηκε. Να σημειωθεί επί του προκειμένου πως η τιμή του χρυσού σημείωνε εκείνη την εποχή σχεδόν συνεχή ανοδική πορεία.

Στο δελτίο τύπου της European Goldfields για τα οικονομικά αποτελέσματα του τρίτου τριμήνου 2009 στις 10.11.2009² αναφέρεται ότι στις 1 Ιανουαρίου 2009 είχαν απομείνει από το στοκ 101.000 τόνοι με περίπου 75.000 ουγγιές χρυσού – καμία πάλι αναφορά στον συμπεριεχόμενο άργυρο. Επίσης αναφέρεται ότι *“η εκσκαφή του συμπυκνώματος για φόρτωση σε καράβια έδειξε ότι το βάθος της βάσης του σωρού είχε υποεκτιμηθεί σε αρκετά σημεία από τις “ιστορικές” έρευνες και υπάρχουν επιπλέον ποσότητες συμπυκνώματος από αυτές που ήταν γνωστές”*. Έτσι η συνολική ποσότητα του στοκ αρσενοπυρίτη, που αρχικά εκτιμήθηκε σε 306.000 τόνους, με εμπεριεχόμενες 232.000 ουγγιές χρυσού (7.038 κιλά) και 1.550.000 αργύρου (45.900 κιλά), θα πρέπει να ήταν οπωσδήποτε μεγαλύτερη.

Με μέση τιμή πώλησης χρυσού στο συμπύκνωμα τα \$ 650/ουγγιά και αργύρου \$ 10,0/ουγγιά, η συνολική καθαρή και αφορολόγητη εισπραξη της εταιρείας στο εξωτερικό θα πρέπει να ήταν περί τα \$ 164.000.000 ή **€139.000.000**.

Το παλαιό τέλμα αποβλήτων εμπλουτισμού Ολυμπιάδας

Επίσης, με πρόσχημα την «αποκατάσταση» του παλαιού τέλματος της Ολυμπιάδας, η ELDORADO GOLD έχει φυγαδεύσει στο εξωτερικό πολλές δεκάδες εκατομμύρια ευρώ χωρίς κανένα όφελος για το Ελληνικό Δημόσιο. Το έργο “Απομάκρυνση, καθαρισμός και αποκατάσταση χώρου απόθεσης παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας” που αδειοδοτήθηκε με την ΚΥΑ 201745/2011, ως η Φάση Ι του Υποέργου Ολυμπιάδας των “Μεταλλευτικών-Μεταλλουργικών Εγκαταστάσεων Μεταλλείων Κασσάνδρας” παρουσιάστηκε ως ένα “περιβαλλοντικό” έργο χωρίς οικονομικό όφελος για την εταιρεία. Η αλήθεια είναι ότι το παλιό τέλμα της Ολυμπιάδας ήταν ένα πραγματικό “χρυσωρυχείο” αφού περιείχε συνολικά 226.000 ουγγιές χρυσού και 1.427.000 ουγγιές αργύρου³.

1 Δελτίο Τύπου European Goldfields 1.2.2007, [Golden China Orders an Extra 130,000 Tonnes of Olympias Gold Concentrates](#)

2 Δελτίο Τύπου European goldfields 10.11.2009, [Results for Q3 2009](#)

3 Ελληνικός Χρυσός, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΜΠΕ “Απομάκρυνση, καθαρισμός και αποκατάσταση χώρου απόθεσης παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας”, σελ. 5-14

Στο διάστημα 2012 - αρχές 2016, από την επεξεργασία των παλιών τελμάτων στο ανακαινισμένο για το σκοπό εργοστάσιο εμπλουτισμού της Ολυμπιάδας παραγόταν ένα χρυσοφόρο και αργυρούχο συμπύκνωμα το οποίο εξαγόταν μέσω του λιμένα της Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με την απόφαση 120/16.10.2012 της Μητροπολιτικής Επιτροπής Θεσσαλονίκης με θέμα “Γνωμοδότηση για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της Μονάδας Αποθήκευσης Εμπορευμάτων και Ορυκτών Υλών της εταιρείας BALKAN LOGISTICS Ε.Π.Ε. στη ΒΙ.ΠΕ. Θεσσαλονίκης”⁴:

“Οι ορυκτές ύλες οι οποίες θα αποθηκεύονται από την εταιρεία στην υπό εξέταση μονάδα είναι οι εξής τρεις:

1. Συμπύκνωμα πυριτών. Αποτελεί πρώτη ύλη για την παραγωγή διοξειδίου του θείου και θειϊκού οξέος και είναι προϊόν των εξορυκτικών δραστηριοτήτων της **Hellas Gold**. Συμπύκνωμα ορυκτών πυρίτη, κυρίως σιδηροπυρίτη, αποτελούμενο από σίδηρο και θείο, με χημικό τύπο FeS_2 και σε πολύ μικρότερη περιεκτικότητα αρσενοπυρίτη, αποτελούμενο κυρίως από σίδηρο, αρσενικό και θείο με χημικό τύπο $FeAsS$. Το συμπύκνωμα των πυριτών περιέχει επίσης πολύ μικρές ποσότητες από άλλα ορυκτά όπως: χαλαζία, πυροτίτη, σφαλερίτη, οξειδία σιδήρου, γαληνίτη και χαλκοπυρίτη”.

Αποκρύπτεται στο παραπάνω -που εξάλλου συνοδεύει τα έγγραφα προς το αρμόδιο τελωνείο- η οποιαδήποτε αναφορά στην περιεκτικότητα αυτού η περιεκτικότητα του συμπυκνώματος πυριτών σε πολύτιμα μέταλλα και ενώ φαίνεται να εξάγεται ως φτηνή πρώτη ύλη για άλλες χρήσεις, στην πραγματικότητα αποστέλλεται σε μεταλλουργίες του εξωτερικού (Κίνα) για την απόληψη εκεί και υπέρ της Eldorado Gold των πολύτιμων μετάλλων (χρυσού και αργύρου). Τα κέρδη της ELDORADO GOLD από το χρυσό και τον άργυρο της Ολυμπιάδας πραγματοποιούνται λοιπόν στην Κίνα, μακριά από την Ελλάδα και τις Ελληνικές φορολογικές αρχές.

Κατά τη ΜΠΕ “Απομάκρυνση, καθαρισμός και αποκατάσταση χώρου απόθεσης παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας”, Αύγουστος 2010 πίνακας 3.5.2-1, τα παλαιά τέλματα ήταν 2.410.000 τόνοι με περιεκτικότητα 3,4 γρ/τόνο χρυσού, από τον εμπλουτισμό των οποίων θα παράγονταν 340.000 τόνοι συμπυκνώματος με 20 γρ/τόνο χρυσό (ΜΠΕ κεφ. 1.2).

- ≡ Κατά την έκθεση αποτελεσμάτων του έτους 2012, 22.2.2013⁵ της Eldorado Gold, η παραγωγή συμπυκνωμάτων το Q4 (πρώτη παραγωγή) ήταν συμπυκνώματα με 28.331 ουγγιές χρυσού.
- ≡ Κατά το δελτίο αποτελεσμάτων τρίτου τριμήνου 2013 της 8.11.2013⁶, η μέση τιμή πώλησης που επιτεύχθηκε ήταν \$ 1.338 ανά ουγγιά.

Υπολογισμός του κέρδους από τα τέλματα της Ολυμπιάδας

Από τους 2.410.000 τόνους παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας έχουν παραχθεί 339.810 τόνοι συμπυκνώματος αρσενοπυρίτη-σιδηροπυρίτη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της σχετικής ΜΠΕ που εγκρίθηκε με την ΚΥΑ 201745/2011, οι περιεκτικότητες ανά 1 τόνο συμπυκνώματος είναι⁷:

Μέταλλο	Περιεκτικότητα /t	Αποληψιμότητα	Απολήψιμο μέταλλο /t
---------	-------------------	---------------	----------------------

4 [Απόφαση 120 Αριθ. Συνεδρίασης 19/16.10.2012](#) της ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

5 Δελτίο Τύπου Eldorado Gold 22.2.2013, [Eldorado Reports Year-End and Fourth Quarter Financial and Operational Results](#)

6 Δελτίο Τύπου Eldorado Gold 8.11.2013, [2013 Third Quarter Financial and Operating Results](#)

7 Ποσότητες και περιεκτικότητες: ΜΠΕ πιν. 3.5.2-1 σελ. 3-6, πιν. 3.3.3-1, σελ. 5-14

Χρυσός (Au)	20,65 gr	85%	17,5 gr
Αργυρος (Ag)	130,88 gr	75%	98,16 gr
Ισοδύναμος Au			(0,62 ουγγιές)

Η αξία ενός τόνου συμπυκνώματος για τιμή χρυσού \$ 1.300 /ουγγιά και αργύρου \$ 18/ουγγιά είναι \$ 817.

Κατά την “Technical Report on the Olympias Project”⁸, το συνολικό μεταλλουργικό κόστος πλέον το κόστος σύπκνωσης και η μεταφορά ανά τόνο υπολογίζεται σε:

Αμοιβή μεταλλουργίας ανά τόνο συμπυκνώματος	\$ 162
Ραφινάρισμα \$6 ανά ουγγιά ήτοι ανά τόνο	\$4
Penalties αρσενικού \$1,5 για κάθε 0,1% πάνω από το 0,5%	\$ 112
Συνολικό μεταλλουργικό κόστος	\$ 278
Συμπύκνωση και μεταφορά	\$ 178
Συνολικό κόστος ανά τόνο συμπυκνώματος	\$ 450
Καθαρό κέρδος ανά τόνο συμπυκνώματος	\$ 367
817 – 450 =	

Συνολικό κέρδος	\$ 124.710.270 ή περίπου € 110,2 εκατ. (1)
------------------------	---

Σημειώνεται ότι οι υπολογισμοί είναι προσεγγιστικοί και τα ποσά μπορούν να ληφθούν υπ’όψη μόνον ως τάξεις μεγέθους. Τα ακριβή ποσά εξαρτώνται από τις χρηματιστηριακές τιμές των μετάλλων καθώς και από παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος παραγωγής.

Σημειώνεται επίσης ότι όταν αναφερόμαστε σε “καθαρά και αφορολόγητα” κέρδη της Ελληνικός Χρυσός, είναι γιατί βασίμως υποθέτουμε ότι η “τεχνογνωσία” της εταιρείας στην αποφυγή φορολόγησης μέσω της εξαγωγής των χρυσοφόρων συμπυκνωμάτων ως φτηνή πρώτη ύλη “για την παραγωγή θειϊκού οξέος”, έχει χρησιμοποιηθεί σε ΟΛΑ τα συμπυκνώματα.

Συνολικά, κατά τους υπολογισμούς μας, από την πώληση του στοκ Ολυμπιάδας και των συμπυκνωμάτων του τέλους Ολυμπιάδας η Ελληνικός Χρυσός εξήγαγε λαθραία 14.050 κιλά χρυσού και 90.399 κιλά αργύρου, από την πώληση των οποίων εισέπραξε καθαρά στο εξωτερικό **€ 249.200.000.**

Στο ερώτημα πόσα εισέπραξε το Ελληνικό Δημόσιο ως απαντήσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες.

Με τιμή
Για το Παρατηρητήριο Μεταλλευτικών Δραστηριοτήτων
Τόλης Παπαγεωργίου